

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

1 Мавзу	Ҳуқуқ ва унинг давлат қурилишидаги ўрни. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси Ватан мудофааси тўғрисида.
----------------	--

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели.

Машғулот вақти 2 соат	Талабалар сони 20-50 киши
Машғулот шакли:	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустахкамлаш.
Машғулот режаси:	<p>1.Талабаларга ҳарбий қонунчилик ва қуролли Кучлар ташкил топиши бўйича назарий билим бериш.</p> <p>2.Талабаларни Ватан ҳимояси йўлида қиладиган ишларида маларакарини ошириш ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш..</p>
<p>Ўқув машғулотининг мақсади: Ҳарбий қонунчилик асослари фанининг мақсади бошқа ижтимоий билимлар ва ўқув фанлари билан биргаликда бўлажак заҳирадаги офицерларни ҳарбий раҳбар мутахассислигига тайёрлашдаги асосий фанлардан бири ҳисобланади. Бу фаннинг асосий масалалари биринчи курс талабаларининг ёшларнинг чақирикқача бошланғич тайёргарлиги боғйича турли кўринишда ўтказиладиган машғулотлари мажмуасига киритилган.</p>	
Педагогик вазифалар	Ўқув фаолияти натижалари
<ul style="list-style-type: none"> - ўқув фани курси бўйича тушунча бериш -ўтиладиган фанларни боғлиқлари тўғрисида маълумот бериш. - фаннинг ўқитиш моҳияти ва омилларини ёритиб бериш 	<ul style="list-style-type: none"> - мавзуларни тузилмавий мантиқий чизмаси асосида шарҳлаб бериш - мавзуни моҳиятини очиб берадилар. - муҳим омилларни ёритиб беради.
Таълим бериш усуллари	Кириш маъруза, суҳбат
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайдлар
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория
Маниторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жовоб

1.2 “Хуқуқ ва унинг давлат қурилишидаги ўрни. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси Ватан мудофааси тўғрисида.” амалий машғулотининг технологик харитаси.

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	1.Мавзу аниқланади, таълим мақсади ва кутилаётган натижалар белгиланади 2.Белгиланган таълим мақсадига мос вазифа ишлаб чиқилади	Тинглайдилар
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Мавзуни номи, мақсади ўқитиш натижаларини, мавзуни режаси слайдлари. 1.2 Гурухларда ишлаш учун баҳолаш мезони эълон қилинади. (илова № 1)	Тинглайдилар ва диққат эҳтибор қаратадилар.
2. асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Талабаларни фаоллаштириш учун тезкор-сўров қўллади. 1. «Чақирикқача ёшларни тайёрлашни ташкил қилиш асослари» фанининг ўрганиш предмети, вазифалари. 2. Талабаларга ҳарбий қонунчилик ва қуролли Кучлар ташкил топиши бўйича назарий билим бериш. 2.2 Талабалар 5 та кичик гурухларга бўлинади. Гурухларга экспорт вазифаларини таркатади ва улар моҳияти билан таништиради. Экспрт топшириқларини “ФСМУ” техникаси асосида бажарилишини тушунтиради (илова № 2-3) Аввал якка тартибда бажарилган ишларни гурухларда муҳокама қилиб, ягона тўғри фикрни танлаб, фармат қоғозга кўчиришни таклиф қилади. Талабалар фаолияти назорат қилинади, баҳолаш мезони эслатилади ва тақдимотни бошланишини эълон қилади. 2.3 Бажарилган ишларни тақдим қилинишини сўрайди. Тақдимот жараёнида талабалар фикрларини таҳлил қилади ва улар рағбатлантирилади.	Тинглайдилар ёзиб борадилар. Талабалар берилган саволларга жавоб берадилар. Гурухларга бўлинади, вазифалар муҳокама қилиниб фикрлар фармат қоғозга кўчирилади. Тақдимот бошланади, фикрларни асослаб берадилар
Яқуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича яқуний хулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзуни қайта ўқиб келиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Топшириқлар баҳолаш кўрсаткичлари ва мезонлари	1-гурух	2- гурух	3- гурух	4- гурух	5- гурух
Максимал балл-2					
-Савол тўлиқ ёритиб берилди (0,5 балл)					
-жавоблар етарли даражада асослаб берилди (0,5 балл)					
-гурух иштирокчиларини фаоллиги (0,5 балл)					
-Берилган саволларга жавоб берди (0,3 балл)					
-Регламентга риоя қилди (0,2 балл)					
Жами 2 балл					

1,5-2 балл “аъло”

1,0-1,4 балл “яхши”

0,5-0,9 балл “қониқарли”

0-0,4 балл “қониқарсиз”

Илова № 2

Эксперт варағи № 1

Ўқув топшириқ

1. Ҳуқуқнинг моҳияти ва манбалари.
2. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, "Мудофаа ҳақидаги қонуни ва уларни ҳарбий қонунчиликдаги мазмуни"
3. Ҳарбий ҳуқуқ ҳақида тушунча ва унинг Ўз.Р. ҳуқуқий тизимидаги ўрни.

Эксперт варағи № 2

Ўқув топшириқ

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси суверен давлатни ҳимоя қилиш ҳақида.
2. Ўзбекистон Республикасининг “Мудофаа тўғрисида”ги қонуни. Ўзбекистон Республикаси “Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида”ги қонуни.
3. Ҳарбий ҳуқуқнинг Қуролли Кучлардаги ижтимоий роли.

Эксперт варағи № 3

Ўқув топшириқ

1. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг умумий ҳарбий мажбуриятлари тушунчаси ва унинг моҳияти?
2. Ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқий ҳолатлари, жамланиш, муддатли ва ҳарбий хизматни аскарлар ва сержантлар томонидан ўташ тартиби?
3. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари шартнома асосида хизмат қилувчилар ҳамда офицерлар таркибининг ҳарбий хизматлари?

Эксперт варағи № 5

Ўқув топшириқ

1. Нафақа ва имтиёзлар ҳақида умумий низомлар мазмуни?
2. Ҳарбийлар ва улар оилалари пенсияларини тайинлаш?
3. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларидаги имтиёзларнинг асосий турлари ва тузилиши?

**Илова № 3 Тарқатма материалнинг таъминий нусхаси
ФСМУ технологияси**

- (Ф)-Фикрингизни баён этинг.
(С)-Фикрингиз баёнига бирон сабаб кўрсатинг
(М)-Кўрсатилган сабабни тушинтирувчи мисол келтиринг
(У)-Фикрингизни умумлаштиринг.

Ушбу технология тингловчиларни ўз фикрини химоя қилишга, эркин фикрлаш ва ўз фикрини бошқаларга ўтказишга, очиқ холда бахслашишга, эгалланган билимларни таҳлил қилишга, қай даражада эгалланганликларини баҳолашга ҳамда тингловчиларни бахслашиш маданиятини ўргатади.

Ф	Фикрингизни баён этинг.
С	Фикрингиз баёнига бирон сабаб кўрсатинг
М	Кўрсатилган сабабни тушинтирувчи мисол келтиринг
У	Фикрингизни умумлаштиринг.

Илова № 4 Назорат учун саволлар.

- 1 Ҳуқуқнинг моҳияти ва манбалари.
- 2 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, "Мудофаа ҳақидаги қонуни ва уларни ҳарбий қонунчиликдаги мазмуни"
- 3 Ҳарбий ҳуқуқ ҳақида тушунча ва унинг Ўз.Р. ҳуқуқий тизимидаги ўрни.
- 4 Ўзбекистон Республикаси. Конституцияси, ҳарбий қасамёд, Ўзбекистон Республикаси қонунлари, суверен Ўзбекистоннинг химояси ҳақида.
- 5 Ҳарбий ҳуқуқнинг Қуролли Кучлардаги ижтимоий роли.

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

2 Мавзу	Ўзбекистон Республикаси Қонунларида ҳарбий қурилиш масалалари.
----------------	---

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 2 соат	Талабалар сони 20-50 киши
Машғулот шакли:	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустахкамлаш.
Машғулот режаси:	<p>1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси суверен Ўзбекистонни ҳимоя қилиш республиканинг муҳим функциялардан бири, умумхалқ иши ҳақида.</p> <p>2. Давлат бошқарув ва ҳукумат органларнинг ваколатлари. Давлат ва жамоат ташкилотлари ва фуқароларнинг бурчлари</p>
<p>Ўқув машғулотининг мақсади Ўзбекистон Республикаси Конституцияси суверен Ўзбекистонни ҳимоя қилиш республиканинг муҳим функцияларидан бири, умумхалқ иши ҳақида</p>	
Педагогик вазифалар	Ўқув фаолияти натижалари
<p>1. Талабаларни Ўзбекистондаги ҳарбий хизмат тарихи билан таништириш.</p> <p>2. Талабаларни Ўзбекистон Республикаси конституциясини мудофаага оид моддалари мазмуни билан таништириш.</p> <p>3. Талабаларда Ёшларга Қўлланма муъаббат туйғусини тарбиялаш.</p>	<p>1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси суверен Ўзбекистонни ҳимоя қилиш республиканинг муҳим функциялардан бири, умумхалқ иши ҳақида тушунча бериш.</p> <p>2. Давлат бошқарув ва ҳукумат органларнинг ваколатлари. Давлат ва жамоат ташкилотлари ва фуқароларнинг бурчлари асоси эканлигини тушунтириш.</p>
Таълим бериш усуллари	Кўргазмали маъруза, суҳбат
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайдлар
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория
Мониторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жавоб

1.2 “Ўзбекистон Республикаси Қонунларида ҳарбий қурилиш масалалари.” амалий машғулотининг технологик харитаси .

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	1.Мавзу бўйича таълим мақсади ва кутилаётган натижалар шакилланади 2.Ўқув мақсадга мос ўқув топшириғини намойиш этилади (илова № 1) 3.Гуруҳларда ишлаш учун ёзма йўриқнома ишлаб чиқилади (илова № 2) 4. Эксперт гуруҳларини иш натижаларини баҳолаш мезонлари ишлаб чиқилади (илова № 3)	Маълумотлар намойиш этилади.
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Машғулотни визуал тақдимот ёрдамида слайдларда (жадвал ва плакатларда) Ўзбекистон Республикаси Конституцияси суверен давлатни ҳимоя қилиш ҳақи бўйича маълумот берилади. 1.2 Ўзбекистон Республикасининг “Мудофаа тўғрисида”ги қонуни. “Кластер” тузади. (илова № 4) ва улар асосида “Тоифалаш” жадвали тузилади (илова № 5)	Маълумотлар диққат билан тингланади ва ўрганиб чиқилади.
2. асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Талабалар 5 та кичик гуруҳларга бўлинади, гуруҳлар ҳамкорликда ишлаши учун қоидалар билан танишади (илова № 2,3) 2.2 Гуруҳлар топшириқ бўйича тақдимотга тайёрланадилар. 2.3 Ўқув мавзуси бўйича гуруҳларга эксперт варақлари тарқатилади. (илова №6) 2.4 Гуруҳларда топшириқларни ўз вақтида бажариш учун ёрдам берилади. 2.5 Тақдимот эълон қилинади ва гуруҳ сардорлари тақдимотга киришишади 2.6 Тақдимот маълумотлари умумлаштирилиб, гуруҳлар баҳоланади ва рағбатлантирилади.	Берилган вазифа бўйича топшириқни бажарадилар. Тақдимотга киришилади Баҳоланадилар
Яқуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича яқуний хулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзуни қайта ўқиш келиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Илова №1 “Биргаликда ўқиймиз” техникаси

Биргаликда ўқиш: Ҳозир жамиятимизда ўтказилаётган ижтимоий, иқтисодий, маънавий ва маданий ислохотлар туфайли мамлакатимиз мудофаасида халқ оммасининг роли каттадир. Ўзбекистон Республикаси Конституциясида айтилганидек (52-модда) Ватан ҳимояси умумхалқ иши ҳисобланади.

Хар бир гуруҳнинг мақсади бошқа барча гуруҳлар иштирокчилари мавзу саволларни тўла ҳажимда эгаллаб олишдан иборат

“Биргаликда ўқиймиз” техникасидан фойдаланган ҳолда гуруҳларда ишни ташкил этиш жараёнининг тузилиши.

1 Билим даражасига қараб 5 кишидан иборат бўлган хар хил турдаги гуруҳлар тузилади

2.Хар бир гуруҳга биттадан топшириқ берилади- умумий мавзунинг бир қисми, унинг устида бутун ўқув гуруҳи иш олиб боради ҳамда таянчлар- эксперт варақлари- тақдим этилади

3.Хар бир гуруҳ ичида умумий топшириқ тақсимланади

4.Хамма якка тартибдаги топшириқни бажаради.

5. Барча гуруҳ аъзоларининг мини-маърузалари тингланади. Умумий натижа (бутун эксперт варағи бўйича саволлар жавоби) нинг шакиллантиради ва уни тақдимотга тайёрлашади.

6. Спикер ёки гуруҳ барча аъзолари биргаликда баржарган иш натижаларини тақдимот этишади.

Илова № 2 Гуруҳларда ишлаш қондаси

Шеринингизни диққат билан тингланг.

Гуруҳ ишларида ўзаро фаол иштирок этинг, берилган топшириқларга маъсулият билан ёндашинг.

Агар ёрдам керак бўлса, албатта мурожаат қилинг.

Агар сиздан ёрдам сўрашса, албатта ёрдам беринг.

Гуруҳлар фаолияти натижаларини баҳолашда хамма иштирок этиши шарт.

Аниқ тушунмоғимиз лозим:

-Бошқаларга ўргатиш орқали ўзимиз ўрганамиз

-Биз битта кемадамиз: ёки биргаликда сузиб чиқамиз ёки биргаликда чўкиб кетамиз.

Илова № 3 баҳолаш мезони

Мезонлар	Максимал балл	Гуруҳлар натижаларини баҳолаш				
		1	2	3	4	5
Ахборотни тўлиқлиги	1,0					
Ахборотни график шаклда ифода этилиши	0,6					
Гуруҳни фаоллиги	0,4					
Балларни максимал суммаси жами	2					

Илова № 6 Ўқув мавзуси бўйича эксперт варақлари.

Эксперт варағи №1

Ўқув топшириқ

1. Ўзбекистон Республикаси жиноий қонунчилигининг умумий хусусиятлари.
2. Ҳарбий жиноят ҳақида умумий тушунча ва унинг турлари.
3. Қонунга мувофиқ суд қарорисиз ким жиноий жавобгарликка тортилиши мумкин?

Эксперт варағи № 2

Ўқув топшириқ

1. Нафақа ва имтиёзлар ҳақида умумий қоидалар
2. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилалари учун пенсиялар
3. Пенсия белгилаш ва тўлаш тартиби.

Эксперт варағи № 3

Ўқув топшириқ

1. Ҳарбий прокуратура фаолиятини ташкил этиш, вазифалари ва тамойиллари?
2. Ҳарбий прокуратура фаолиятининг асосий йўналишлари ва қоидалари?
3. Жиноий суд ишлаб чиқариши вазифа ва тамойиллари?

Эксперт варағи № 4

Ўқув топшириқ

1. Такдирланувчилар рўйхатини ким тасдиқлайди?
2. Ким мукофотларни бекор қилади?
3. Мархумни тақдирлаш қандай амалга оширилади?

Эксперт варағи № 5

Ўқув топшириқ

1. Армияда иш юритишнинг асосий қоидалари. Хизмат ҳужжатлари турлари. Иш юритишнинг ташкил этилиши ва вазифалари?
2. Хизмат ҳужжатлари назорати, ҳисоботи ва улар билан ишлаш хусусиятлари?
3. Ҳарбий қисм ва муассасалар ишчи-хизматчиларига ҳужжат бериш ва расмийлаштириш қоидалари?

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

3 Мавзу	Аскарлар, сержантлар ва офицерлар таркибининг ҳарбий хизмати.
----------------	--

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 2 соат	Талабалар сони 20-50 киши
Машғулот шакли:	Кириш-ахборот амалий
Машғулот режаси:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг умумий ҳарбий мажбуриятлари тушунчаси ва унинг моҳияти. 2. Ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқий ҳолатлари, жамланиш, муддатли ва ҳарбий хизматни аскарлар ва сержантлар томонидан ўташ тартиби. 3. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари шартнома асосида хизмат қилувчилар ҳамда офицерлар таркибининг ҳарбий хизматлари.
<p>Ўқув машғулотининг мақсади: Умумий ҳарбий мажбурий хизмат фуқаролар учун, мамлакатимиз мудофааси учун катта аҳамиятга эга. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларини доимий жанговор тайёргарлигини мустаҳкамлашда катта ўрин тутади</p>	
<p style="text-align: center;">Педагогик вазифалар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Талабаларга Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг умумий ҳарбий мажбуриятларининг асосий хусусиятларини очиб бериш. 2.Талабаларга Қуролли Кучларда мажбурий хизматни аскарлар ва сержантларнинг ҳарбий хизматни амалга ошириш умумий қоидалари билан таништириш. 3. Шартнома асосида офицерларни ҳарбий хизматни ўташларининг умумий тартиби билан таништириш. 	<p style="text-align: center;">Ўқув фаолияти натижалари</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг умумий ҳарбий мажбуриятлари ҳақида тушунча бериш 2. Ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқий ҳолатлари, жамланиш, муддатли ва ҳарбий хизматни аскарлар ва сержантлар томонидан ўташ тартиби асоси эканлигини тушунтириш.. 3. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари шартнома асосида хизмат қилувчилар ҳамда офицерлар таркибининг ҳарбий хизматлари ҳақида тушунча бериш
Таълим бериш усуллари	Кириш маъруза, суҳбат
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайдлар, жадваллар.
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория
Маниторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жовоб

1.2 “Аскарлар, сержантлар ва офицерлар таркибининг ҳарбий хизмати.” амалий машғулотининг технологик харитаси.

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	1. Мавзу аниқланади, таълим мақсади ва кутилаётган натижалар белгиланади 2. Белгиланган таълим мақсадига мос вазифа ишлаб чиқилади	Тинглайдилар
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Мавзуни номи, мақсади ўқитиш натижаларини, мавзуни режаси слайдлари. 1.2 Гуруҳларда ишлаш учун баҳолаш мезони эълон қилинади. (илова № 1)	Тинглайдилар ва диққат эҳтибор қаратадилар.
2. асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Талабаларни фаоллаштириш учун тезкор-сўров қўллайди. 1. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлар турларини санаб беринг. 2. Ўқув юрларида ЧХБТ дастурини қўллаш, талаб ва вазифалари билан таништириш тариф беринг. 2.2 Талабалар 5 та кичик гуруҳларга бўлинади. Гуруҳларга экспорт вазифаларини тарқатади ва улар мохияти билан таништиради. Эксперт топшириқларини “ФСМУ” техникаси асосида бажарилишини тушунтиради (илова № 2-3) Аввал яқка тартибда бажарилган ишларни гуруҳларда муҳокама қилиб, ягона тўғри фикрни танлаб, фармат қоғозга кўчиришни таклиф қилади. Талабалар фаолияти назорат қилинади, баҳолаш мезони эслатилади ва тақдимотни бошланишини эълон қилади. 2.3 Бажарилган ишларни тақдим қилинишини сўрайди. Тақдимот жараёнида талабалар фикрларини таҳлил қилади ва улар рағбатлантирилади.	Тинглайдилар ёзиб борадилар. Талабалар берилган саволларга жавоб берадилар. Гуруҳларга бўлинади, вазифалар муҳокама қилиниб фикрлар фармат қоғозга кўчирилади. Тақдимот бошланади, фикрларни асослаб берадилар
Яқуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича яқуний хулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзуни қайта ўқиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Илова № 1 Гурухларнинг билим ва кўникмаларини баҳолаш мезони

Топшириқлар баҳолаш кўрсаткичлари ва мезонлари	1-гурух	2- гурух	3- гурух	4- гурух	5- гурух
Максимал балл-2					
-Савол тўлиқ ёритиб берилди (0,5 балл)					
-жавоблар етарли даражада асослаб берилди (0,5 балл)					
-гурух иштирокчиларини фаоллиги (0,5 балл)					
-Берилган саволларга жавоб берди (0,3 балл)					
-Регламентга риоя қилди (0,2 балл)					
Жами 2 балл					

1,5-2 балл “аъло”
 1,0-1,4 балл “яхши”
 0,5-0,9 балл “қониқарли”
 0-0,4 балл “қониқарсиз”

**Илова № 2 Тарқатма материалнинг таъминий нусхаси
 ФСМУ технологияси**

(Ф)-Фикрингизни баён этинг.
 (С)-Фикрингиз баёнига бирон сабаб кўрсатинг
 (М)-Кўрсатилган сабабни тушинтирувчи мисол келтиринг
 (У)-Фикрингизни умумлаштиринг.

Ушбу технология тингловчиларни ўз фикрини химоя қилишга ,эркин фикрлаш ва ўз фикрини бошқаларга ўтказишга, очиқ ҳолда бахслашишга, эгалланган билимларни таҳлил қилишга, қай даражада эгалланганликларини баҳолашга ҳамда тингловчиларни бахслашиш маданиятини ўргатади.

Ф	Фикрингизни баён этинг.
С	Фикрингиз баёнига бирон сабаб кўрсатинг
М	Кўрсатилган сабабни тушинтирувчи мисол келтиринг
У	Фикрингизни умумлаштиринг.

Илова № 4 Назорат учун саволлар.

1. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг умумий ҳарбий мажбуриятлари тушунчаси ва унинг моҳияти?
2. Ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқий ҳолатлари, жамланиш, муддатли ва ҳарбий хизматни аскарлар ва сержантлар томонидан ўташ тартиби?

3. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари шартнома асосида хизмат килувчилар ҳамда офицерлар таркибининг ҳарбий хизматлари?

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

4 Мавзу	Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини давлат таъминоти ва уларга бериладиган имтиёзлари.
----------------	--

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 2 соат	Талабалар сони 20-50 киши	
Машғулот шакли:	Кириш-ахборот амалий	
Машғулот режаси:	<p>1. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилаларига имтиёзлар, пенсиялар ва нафақалар ҳақидаги умумий низомлар.</p> <p>2. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларидаги имтиёзларнинг асосий турлари ва тузилиши.</p> <p>3. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилаларига пенсия ва нафақалар тайинлаш.</p>	
Ўқув машғулотининг мақсади: Ғамхўрлик кўрсатишнинг кўпгина шакллари ичида ҳарбий хизматчиларга имтиёзлар, яна уларни ҳарбий хизматдан озод этгандан сўнг ҳарбий пенсия ва нафақалар шаклида давлат таъминоти кўрсатиш муҳим ўрин эгаллайди		
Педагогик вазифалар		Ўқув фаолияти натижалари
<p>1. Талабаларга ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларига бериладиган имтиёзлари ҳақида назарий билим бериш.</p> <p>2. Ҳарбий хизматчиларга нисбатан ҳурматда бўлишлик ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш.</p>		<p>1. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилаларига имтиёзлар, пенсиялар ва нафақалар ҳақидаги умумий маълумотлар бериш.</p> <p>2. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларидаги имтиёзларнинг асосий турлари ва тузилишини тушунтириб бериш.</p>
Таълим бериш усуллари	Кириш маъруза, суҳбат	
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий	
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайд, жадваллар	
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория	
Манииторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жовоб	

1.2 “Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини давлат таъминоти ва уларга бериладиган имтиёзлари.” амалий машғулотининг технологик харитаси.

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	1. Мавзуни мақсади, ўқув натижалар эълон қилинади. 2. ҳамкорликда ишлаш технологиясини қўллаган ҳолда ўтишни маълум қилади.	тинглайдилар
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Талабаларни 3 гуруҳга бўлади ва ҳар бир гуруҳга вазифа беради. (илова №2) 1.2 Гуруҳда ишлаш қондаси билан таништиради (илова №1) 1.3 Баҳолаш меҳзони билан талабаларни таништиради (илова № 3)	Маълумотлар билан танишадилар.
2. асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Вазифани бажариш учун визуал тақдимот, маруза матни бўйича слайдлар ва жадваллардан фойдаланиш мумкинлигини эслатади. 2.2 Гуруҳларда вазифани бажарилишини эълон қилади. 2.3 Назорат олиб борилади, тақдимот материалларини тўғри ва аниқ тўлдиришларига эҳтибор беради. 2.4 Талабаларни Б.Б.Б усули бўйича ифодаланган жадвални намойиш қилади ва устунларни тўлдиришни айтади. (илова № 4) 2.5 Тушунчаларга изохларни тўғрилайди ва саволларга жавоб беради. 2.6 Гуруҳларни баҳолайди	Берилган маълумот бўйича ишлашади Билимлари бўйича жадвални тўлдиради
Яқуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича яқуний хулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзуни қайта ўқиб келиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Илова № 1

Гуруҳ билан ишлаш қондалари

Гуруҳ аъзоларининг ҳар бири

- ўз шерикларининг фикрларини ҳурмат қилишлари лозим;
- берилган топшириқлар бўйича фаол, ҳамкорликда ва масхулият билан ишлашлари лозим;
- ўзларига ёрдам керак бўлганда сўрашлари мумкин;
- ёрдам сўраганларга кўмак беришлари лозим;
- гуруҳни баҳолаш жараёнида иштирок этишлари лозим;
- “Биз бир кемадамиз, бирга чўкамиз ёки бирга қутиламиз” қондасини яхши билишлари лозим.

Илова № 2

Баҳолаш меҳзони ва кўрсаткичлари

Гуруҳ	1 топширик (1,0)	2 топширик (1,4)	3 топширик (хар бир савол 0,2 балл)			Баллар йиғиндиси (3,0)
			1-савол	2-савол	3-савол	
1						
2						
3						

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

5 Мавзу	Ҳуқуқбузарликларга қарши кураш. Ҳарбий хизматчилар ва ҳарбий ўқув йиғинларга чақирилганларнинг жавобгарлиги.
----------------	---

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 2 соат	Талабалар сони 20-50 киши	
Машғулот шакли:	Кириш-ахборот амалий	
Машғулот режаси:	1. Ўзбекистон Республикаси жиноий қонунчилигининг умумий хусусиятлари. 2. Ҳарбий жиноят ҳақида умумий тушунча ва унинг турлари.	
Ўқув машғулотининг мақсади: Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида хизмат қилаётган ҳарбий хизматчилар Ватанни ишончли ҳимоялаш учун халқ томонидан юклатилган жавобгарликни чуқур ҳис этади.		
Педагогик вазифалар	Ўқув фаолияти натижалари	
1. Талабаларга Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида ҳуқуқий тартибнинг бузилишида жавобгарликнинг моҳияти ва аҳамиятини очиб бериш. 2. Талабаларни ҳарбий жиноятга жавобгарлик тоғрисидаги умумий низом билан таништириш.	1. Ўзбекистон Республикаси жиноий қонунчилигининг умумий хусусиятлари асоси эканлигини тушунтириш.. 2. Ҳарбий жиноят ҳақида умумий тушунча ва унинг турларини тушунтириб бериш	
Таълим бериш усуллари	Амалий машғулот, Кластер Иерархик диаграмма	
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий	
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайд, жадваллар	
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория	
Маниторинг ва боҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жавоб, тақдимот	

1.2 “Хуқуқбузарликларга қарши кураш. Ҳарбий хизматчилар ва ҳарбий ўқув йиғинларга чақирилганларнинг жавобгарлиги.” амалий машғулотининг технологик харитаси.

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	1.Мавзу бўйича таълимий мақсад ва кутилаётган натижалар билан танишади.	Тинглайдилар
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Ўқув мақсади бўйича топширик ишлаб чиқилади. (илова № 1) 1.2 Гуруҳларда ишлаш учун йўриқнома ишлаб чиқилади. (илова № 2) 1.3 Баҳолаш меҳзони тузилади. (илова № 3)	Тинглайдилар ва танишадилар
2. Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Мавзуни визуал тақдимот ёрдамида слайдлар, расм, жадваллар намойиш этилади. 2.2 Ўзбекистон Республикаси жиноий қонунчилигининг умумий хусусиятлари бўйича “Кластер” тузадилар. (илова № 4) ва уни “Тоифалаш жадвалини тузишади” (илова № 5) 2.3 Қабул қилинган қисқартма сўзларни жанговар ҳужжатларда “Қандай” усулида “Иерорхик диаграмма” да чизиб кўрсатиш. (илова № 6) 2.4 Талабалар кичик 5 та гуруҳларга бўлинади ва гуруҳлар билан ишлаш қоидалари билан танишишади. (илова № 2-3) 2.5 Хар бир гуруҳ олинган вазифа бўйича тақдимотга тайёрланади. 2.6 гуруҳларда ишлар назорат қилинади, керак бўлса ёрдам берилади. 2.7 Тақдимот бошланишига эълон қилинади, маълумот ва топшириқлар бажарилгач гуруҳлар баҳоланади.	Тинглайдилар Берилган вазифа бўйича ишлашади. Гуруҳ сардорлари тақдимотга киришади
Яқуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича яқуний хулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзуни қайта ўқиб келиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Илова №1 “Биргаликда ўқиймиз” техникаси

Биргаликда ўқиш: ўқув гуруҳи кичик гуруҳларга бўлинади. Хар бир кичик гуруҳ ўрганилаётган мавзунинг маълум бир соҳасида эксперт бўлади ва бошқаларга ўргатади.

Хар бир гуруҳнинг мақсади бошқа барча гуруҳлар иштирокчилари мавзу саволларни тўла хажимда эгаллаб олишдан иборат

“Биргаликда ўқиймиз” техникасидан фойдаланган ҳолда гуруҳларда ишни ташкил этиш жараёнининг тузилиши.

1. Билим даражасига қараб 5 кишидан иборат бўлган ҳар хил турдаги гуруҳлар тузилади

2. Ҳар бир гуруҳга биттадан топшириқ берилади- умумий мавзунинг бир қисми, унинг устида бутун ўқув гуруҳи иш олиб боради ҳамда таянчлар- эксперт варақлари- тақдим этилади

3. Ҳар бир гуруҳ ичида умумий топшириқ тақсимланади

4. Ҳамма яққа тартибдаги топшириқни бажаради.

5. Барча гуруҳ аъзоларининг мини- маърузалари тингланади. Умумий натижа (бутун эксперт варағи бўйича саволлар жавоби) нинг шакиллантиради ва уни тақдимотга тайёрлашади.

6. Спикер ёки гуруҳ барча аъзолари биргаликда баржарган иш натижаларини тақдимот этишади.

Илова № 2 Гуруҳларда ишлаш қондаси

Шеринингизни диққат билан тингланг.

Гуруҳ ишларида ўзаро фаол иштирок этинг, берилган топшириқларга маъсулият билан ёндашинг.

Агар ёрдам керак бўлса, албатта мурожаат қилинг.

Агар сиздан ёрдам сўрашса, албатта ёрдам беринг.

Гуруҳлар фаолияти натижаларини баҳолашда ҳамма иштирок этиши шарт.

Аниқ тушунмоғимиз лозим:

-Бошқаларга ўргатиш орқали ўзимиз ўрганамиз

-Биз битта кемадамиз: ёки биргаликда сузиб чиқамиз ёки биргаликда чўкиб кетамиз.

Илова № 3 баҳолаш мезони

Мезонлар	Максимал балл	Гуруҳлар натижаларини баҳолаш				
		1	2	3	4	5
Ахборотни тўлиқлиги	1,0					
Ахборотни график шаклда ифода этилиши	0,6					
Гуруҳни фаоллиги	0,4					
Балларни максимал суммаси жами	2					

Назорат учун саволлар:

1. Ҳуқуқнинг манбалари ва моҳияти.
2. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг мудофаа ҳақидаги қонуни ва уларнинг ҳарбий қонунчиликдаги аҳамияти.
3. Ўзбекистон Республикасининг ҳуқуқий тизими ва ҳарбий ҳуқуқ ҳақида тушунча.
4. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, ҳарбий қасамёд Ўзбекистон суверен давлатининг мудофааси ҳақида.
5. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида ҳарбий ҳуқуқнинг ижтимоий роли.

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

6 Мавзу	Ҳарбий хизматчилар ва ҳарбий ўқув йиғинларга чақирилганларнинг ҳуқуқий жавобгарлиги.
----------------	---

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 6 соат	Талабалар сони 20-50 киши	
Машғулот шакли:	Кириш-ахборот амалий	
Машғулот режаси:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Юридик жавобгарлик ҳақида тушунча; 2. Маъмурий жавобгарликнинг ҳуқуқий меъёрлари; 3. Интизомий жавобгарликнинг ҳуқуқий меъёрлари; 4. Ҳарбий хизматчиларни моддий жавобгарликка тортиш учун асослар ва унинг тартиби. 	
<p>Ўқув машғулотининг мақсади Хар қандай жамиятнинг нормал ҳаёт кечириши учун тартиб ижтимоий муносабатларнинг бошқарилув-чанлиги зарур. Уларга инсонлар ҳатти-ҳаракати қоидаларини белгиловчи ижтимоий меъёрлар ёрдамида эришилади. Бироқ бу меъёрлар фақат уларга амал қилганда ишлайди.</p>		
Педагогик вазифалар	<ol style="list-style-type: none"> 1. Талабаларга ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқий жавобгарлиги ҳақида умумий қоидаларни тушунтириш. 2. Талабаларни ҳарбий хизматга чақирилганларнинг интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарлиги билан таништириш. 3. Қонунлар, ҳарбий низомлар, йўриқномаларни бузганлик учун жавобгарлик туйғусини тарбиялаш 	Ўқув фаолияти натижалари
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Юридик жавобгарлик ҳақида тушунча бериш. 2. Маъмурий жавобгарликнинг ҳуқуқий меъёрларини тушунтириб бериш. 3. Интизомий жавобгарликнинг ҳуқуқий меъёрлари ҳақида маълумотлар бериш. 	
Таълим бериш усуллари	Кириш маъруза, сухбат	
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий	
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайд, жадваллар	
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория	
Маниторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жовоб	

1.2 “Ҳарбий хизматчилар ва ҳарбий ўқув йиғинларга чақирилганларнинг ҳуқуқий жавобгарлиги.” Амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	1.Мавзу бўйича слайдларни тайёрлаш. 2.Машғулотни кириш шаклда олиб боришни маълум қилади.	
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Мавзу бўйича мантиқий чизма ва уни мазмунини слайдда қисқача таъриф беради (илова 1) 1.2 Машғулотни мақсади ва ўқув фаолияти натижалари билан таништиради. 1.3 Баҳолаш мезони билан талабаларни таништиради (илова2)	тинглайдилар
2. Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Интизомий жавобгарликнинг ҳуқуқий меъёрлари слайд ёрдамида намоиш этади. (илова 3) 2.2 Маъмурий жавобгарликнинг ҳуқуқий меъёрлари ҳаракатланиш тартибини тушунтириб бериш (илова 4). 2.3 Жонлантириш учун саволлар (илова 5) 2.4 Мавзу бўйича визуал такдимот ёрдамида слайд, жадвал ва плакатлар намоиш этилади. (илова 6)	Мавзунини диққат билан тинглайдилар Саволларга жавоб беради.
Яқуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича яқуний ҳулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзунини қайта ўқиш келиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Илова № 1

Гуруҳ билан ишлаш қоидалари

Гуруҳ аъзоларининг ҳар бири

- ўз шерикларининг фикрларини ҳурмат қилишлари лозим;
- берилган топшириқлар бўйича фаол, ҳамкорликда ва масхулият билан ишлашлари лозим;
- ўзларига ёрдам керак бўлганда сўрашлари мумкин;
- ёрдам сўраганларга кўмак беришлари лозим;
- гуруҳни баҳолаш жараёнида иштирок этишлари лозим;
- “Биз бир кемадамыз, бирга чўкамыз ёки бирга қутиламыз” қоидасини яхши билишлари лозим.

Илова № 2

Баҳолаш мезони ва кўрсаткичлари

Гуруҳ	1 топшириқ (1,0)	2 топшириқ (1,4)	3 топшириқ (хар бир савол 0,2 балл)			Баллар йиғиндиси (3,0)
			1-савол	2-савол	3-савол	
1						
2						
3						

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

7 Мавзу

Ҳарбий юстиция ва суриштирув органлари. Жиноий иш юритиш.

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 2 соат	Талабалар сони 20-50 киши
Машғулот шакли:	Ахборот амалий
Машғулот режаси:	1. Ҳарбий прокуратура фаолиятини ташкил этиш, вазибалари ва тамойиллари. 2. Ҳарбий прокуратура фаолиятининг асосий йўналишлари ва қоидалари. 3. Жиноий суд ишлаб чиқариши вазифа ва тамойиллари. 4. Қуролли Кучларда тергов олиб бориш.
Ўқув машғулотининг мақсади: Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 18-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ва унга бўйсунадиган прокурорлар зиммасига мамлакатда қонунлар аниқ ва бир хил бажарилиши устидан олий назорат юкланган.	
Педагогик вазибалар 1. Талабаларга ҳарбий адлия ва суриштирув органлари ҳақида назарий билим бериш. 2. Ўзбекистон Республикаси қуролли Кучлар судлов ишлари, ҳарбий прокуратуранинг асосий йўналишлари, қоидалари, тузилиши ва шахсий таркиб иштирокида ҳарбий судловнинг олиб борилиши ҳақида билим ва кўникмалар бериш..	Ўқув фаолияти натижалари 1. Ҳарбий прокуратура фаолиятини ташкил этиш, вазибалари ва тамойилларини тушунтириб ўтиш. 2. Ҳарбий прокуратура фаолиятининг асосий йўналишлари ва қоидаларини айтиб бериш. 3. Жиноий суднинг вазифа ва тамойилларини тушунтириб бериш.
Таълим бериш усуллари	Ахборот маъруза, суҳбат
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайд, расмлар.
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория
Манииторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жавоб

1.2“Ҳарбий юстиция ва суриштирув органлари. Жиноий иш юритиш.” Амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	1.Мавзу, режа мақсад таълимот натижаси режалаштришни эълон қилади. 2. Машғулотни хусусиятини талабаларга тушунтириш	Тинглайдилар
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Талабаларга мавзу бўйича уруш ва меҳнат фахрийлари билан тематик кеча ва учрашувлар ўтказишнинг мақсад ва вазифалари ташкиллайди. 1.2 Сухбат жараёнида муаммоларни ечиш учун кичик муаммоларни таклиф этади.	Сухбатларга жавоб берилади
2. Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Жиноий суд ишлаб чиқариши вазифа ва тамойиллари ечишга қаратилган фаолиятни ташкиллайди тушунчасига “Кластер” тузиш вазифаси беради. (илова № 1) 2.2 Иккинчи кичик муаммо (“Дарс” машғулотни тузиш, “Дарс” машғулотнинг кириш асосий ва якуний қисмларини ташкиллаш) ечимини топиш учун талабалар фаолиятини ташкилайди 2.3 Талабалар гуруҳчаларга (5 та) ва гуруҳда ишлаш қондаси билан танишади. (илова № 2) 2.4 Топширикни (муаммони) “Биргаликда ўқиймиз” техникаси бўйича иш ташкилланади. (илова № 3) ва баҳолаш меҳзони талабалар танишади. (илова № 4) 2.5 Учинчи кичик муаммо (Ўт очиш системаси. Ўт очиш турлари) ечимини топишга қаратилган фаолият ташкилланади. 2.6 Муаммони ечиш учун талабаларга “Венн диаграммаси” тузишга вазифа беради. (илова № 5) 2.7 Тўртинчи кичик муаммо. Мавзу бўйича савллар ўртага ташланиб, бахс мунозара ташкилланади, хулоса қилинади.	Талабалар муаммони ечишга қаратилган фаолият бўйича вазифа бажаришади Талабалар вазифа бажаришга киришади Талабалар баҳоланади
Якуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича якуний хулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзунини қайта ўқиш келиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Илова № 1 Гуруҳларда ишлаш қондаси

Шеринингизни диққат билан тингланг.

Гуруҳ ишларида ўзаро фаол иштирок этинг, берилган топшириқларга маъсулият билан ёндашинг.

Агар ёрдам керак бўлса, албатта мурожаат қилинг.

Агар сиздан ёрдам сўрашса, албатта ёрдам беринг.

Гуруҳлар фаолияти натижаларини баҳолашда ҳамма иштирок этиши шарт.

Аниқ тушунмоғимиз лозим:

-Бошқаларга ўргатиш орқали ўзимиз ўрганамиз

-Биз битта кемадамиз: ёки биргаликда сузиб чиқамиз ёки биргаликда чўкиб кетамиз.

Илова № 2 “Биргаликда ўқиймиз” техникаси

Биргаликда ўқиш: ўқув гуруҳи кичик гуруҳларга бўлинади. Хар бир кичик гуруҳ ўрганилаётган мавзунинг маълум бир соҳасида эксперт бўлади ва бошқаларга ўргатади.

Хар бир гуруҳнинг мақсади бошқа барча гуруҳлар иштирокчилари мавзу саволларни тўла хажимда эгаллаб олишдан иборат

“Биргаликда ўқиймиз” техникасидан фойдаланган ҳолда гуруҳларда ишни ташкил этиш жараёнининг тузилиши.

1 Билим даражасига қараб 5 кишидан иборат бўлган хар хил турдаги гуруҳлар тузилади

2. Хар бир гуруҳга биттадан топшириқ берилади- умумий мавзунинг бир қисми, унинг устида бутун ўқув гуруҳи иш олиб боради ҳамда таянчлар- эксперт варақлари- тақдим этилади

3. Хар бир гуруҳ ичида умумий топшириқ тақсимланади

4. Ҳамма якка тартибдаги топшириқни бажаради.

5. Барча гуруҳ аъзоларининг мини- маърузалари тингланади. Умумий натижа (бутун эксперт варағи бўйича саволлар жавоби) нинг шакиллантиради ва уни тақдимотга тайёрлашади.

6. Спикер ёки гуруҳ барча аъзолари биргаликда баржарган иш натижаларини тақдимот этишади.

Илова № 4 баҳолаш мезони

Мезонлар	Максимал балл	Гуруҳлар натижаларини баҳолаш				
		1	2	3	4	5
Ахборотни тўлиқлиги	1,0					
Ахборотни график шаклда ифода этилиши	0,6					
Гуруҳни фаоллиги	0,4					
Балларни максимал суммаси жами	2					

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

8 Мавзу	Давлат мукофотлари, фахрий унвонлар ва кўкрак нишонлари.
---------	--

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 6 соат	Талабалар сони 20-50 киши
Машғулот шакли:	Муаммоли маъруза
Машғулот режаси:	<p>1. Ўзбекистон Республикаси мукофот тизимини яратиш. Давлат мукофотлари билан тақдирланишга тақдим этиш тартиби.</p> <p>2. Ўзбекистон Республикаси ва унинг Қуролли Кучларидаги орден, медал, фахрий унвон ва кўкрак нишонлари:</p> <p>3. Давлат мукофотлари билан тақирланганларнинг бурч ва ҳуқуқлари.</p>
Ўқув машғулотининг мақсади: Биз сиёсий барқарорликга сувернитетга давлат рамзларига, валютамизга эга бўлдик, хусусийлаштириш борасида ҳам маълум ютуқларга эришдик. Ишлаб чиқариш, саноат, қишлоқ хўжалигини шакиллантирдик, дунё ҳамжамиятида ўз ўрнимизга эга бўлдик	
<p>Педагогик вазифалар</p> <p>1. Талабаларга давлат мукофотлари фахрий унвонлари ҳамда кўкрак нишонлари тўғрисида назарий билим бериш.</p> <p>2. Талабаларни давлат мукофотлари, фахрий унвонларига нисбатан ватанпарварлик руҳида тарбиялаш.</p>	<p>Ўқув фаолияти натижалари</p> <p>1. Ўзбекистон Республикаси мукофот тизимини яратиш. Давлат мукофотлари билан тақдирланишга тақдим этиш тартибини айтиб тушунтириб бериш.</p> <p>2. Ўзбекистон Республикаси ва унинг Қуролли Кучларидаги орден, медал, фахрий унвон ва кўкрак нишонларини таркибини тушунтириб бериш.</p>
Таълим бериш усуллари	Муаммоли маъруза, сухбат, баҳс, тақдимот
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайд, жадвал
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория
Манииторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жовоб, ёзма иш.

1.2 “Давлат мукофотлари, фахрий унвонлар ва кўкрак нишонлари.” амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар

Тайёргарлик босқичи	1.Мавзуни таълимий мақсади ва кутилаётган натижалар шакилланди 2. Ўқув топшириғи ишлаб чиқилади (илова № 1) 3. Гурухларда ишлаш учун ёзма йўриқнома тузилади (илова 2) 4.Баҳолаш учун мезон ишлаб чиқилади. (илова № 3)	Тинглайдилар
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	1.1 Машғулот мавзуси, уни мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништирлади 1.2 Ишчи гуруҳда ўқув топшириқлари бажариши эълон қилади (илова №2)	Танишадилар
2. Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1 Талабалар 5 та кичик гуруҳларга бўлинади ва ишлаш коидалари билан танишишади (илова № 2-3) 2.2 Гуруҳларга эксперт варақлари, топшириқлари тарқатилади (илова № 5). 2.3 Тақдимотга гуруҳлар тайёрланишади 2.4 Гуруҳлар назорат қилинади керак бўлса ёрдам берилади 2.5 Тақдимот бошланишини эълон қилинади. 2.6 Гуруҳлар баҳоланади ва фаоллар рағбатлантирилади.	Талабалар берилган топшириқ бўйича саволларга жавоб беришади.
Яқуний босқич (10 дақиқа)	3.1 Ўқув фаолияти бўйича яқуний хулоса чиқарилади. 3.2 Мустақил таълим учун мавзуни қайта ўқиб келиш вазифаси қўйилади	Тинглайдилар уй ва уй вазифасини тайёрлайдилар

Илова №1 “Биргаликда ўқиймиз” техникаси

Биргаликда ўқиш: ўқув гуруҳи кичик гуруҳларга бўлинади. Хар бир кичик гуруҳ ўрганилаётган мавзунинг маълум бир соҳасида эксперт бўлади ва бошқаларга ўргатади.

Хар бир гуруҳнинг мақсади бошқа барча гуруҳлар иштирокчилари мавзу саволларни тўла хажимда эгаллаб олишдан иборат

“Биргаликда ўқиймиз” техникасидан фойдаланган холда гуруҳларда ишни ташкил этиш жараёнининг тузилиши.

1 Билим даражасига қараб 5 кишидан иборат бўлган хар хил турдаги гуруҳлар тузилади

2.Хар бир гуруҳга биттадан топшириқ берилади- умумий мавзунинг бир қисми, унинг устида бутун ўқув гуруҳи иш олиб боради ҳамда таянчлар- эксперт варақлари- тақдим этилади

3.Хар бир гуруҳ ичида умумий топшириқ тақсимланади

4.Хамма якка тартибдаги топшириқни бажаради.

5. Барча гуруҳ аъзоларининг мини- маърузалари тингланади. Умумий натижа (бутун эксперт варағи бўйича саволлар жавоби) нинг шакиллантиради ва уни тақдимотга тайёрлашади.

6. Спикер ёки гуруҳ барча аъзолари биргаликда баржарган иш натижаларини тақдимот этишади.

Илова № 2 Гуруҳларда ишлаш қондаси

Шеринингизни диққат билан тингланг.

Гуруҳ ишларида ўзаро фаол иштирок этинг, берилган топшириқларга маъсулият билан ёндашинг.

Агар ёрдам керак бўлса, албатта муурожаат қилинг.

Агар сиздан ёрдам сўрашса, албатта ёрдам беринг.

Гуруҳлар фаолияти натижаларини баҳолашда ҳамма иштирок этиши шарт.

Аниқ тушунмоғимиз лозим:

-Бошқаларга ўргатиш орқали ўзимиз ўрганамиз

-Биз битта кемадамиз: ёки биргаликда сузиб чиқамиз ёки биргаликда чўкиб кетамиз.

Илова № 3 баҳолаш мезони

Мезонлар	Максимал балл	Гуруҳлар натижаларини баҳолаш				
		1	2	3	4	5
Ахборотни тўлиқлиги	1,0					
Ахборотни график шаклда ифода этилиши	0,6					
Гуруҳни фаоллиги	0,4					
Балларни максимал суммаси жами	2					

Назорат учун саволлар:

1. Тақдирланувчилар рўйхатини ким тасдиқлайди?
2. Ким мукофотларни бекор қилади?
3. Мархумни тақдирлаш қандай амалга оширилади?
4. Тақдирланганларга қандай имтиёзлар кўрсатилади?
5. Давлат мукофотлари билан тақдирланганларнинг бурч ва ҳуқуқлари

Амалий машғулотнинг таълим технологияси

9 Мавзу	Иш юритиш ва хизмат ёзишмалари.
---------	---------------------------------

1.1 Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти 2 соат	Талабалар сони 20-50 киши
Машғулот шакли:	Ахборот амалий

Машғулот режаси:	<p>1. Армияда иш юритишнинг асосий қоидалари. Хизмат хужжатлари турлари. Иш юритишнинг ташкил этилиши ва вазифалари.</p> <p>2. Хизмат хужжатлари назорати, ҳисоботи ва улар билан ишлаш хусусиятлари, ҳарбий хизматчилар, ҳарбий қисм ва муассасалар ишчи-хизматчиларига хужжат бериш ва расмийлаштириш қоидалари.</p>	
Ўқув машғулотининг мақсади: Штаблар, бошқармалар, бўлимлар, хизматлар, ҳарбий қисмлар, муассасалар, ҳарбий горнизон комендатураларида хизмат ёзишмалари ва иш юритиш бўйича йўриқномада белгиланган. Иш юритиш ва хизмат ёзишмалари хусусиятлари.		
Педагогик вазифалар	Ўқув фаолияти натижалари	
<p>1. Талабаларга иш юритиш хизмат ёзишмалари ва хужжатлари турлари ҳақида назарий билим бериш.</p> <p>2. Ҳарбий хизматчилар ҳарбий қисм ишчи-хизматчиларига хужжат бериш ва расмийлаштириш қоидалари бўйича малакасини ошириш.</p>	<p>1. Армияда иш юритишнинг асосий қоидалари. Хизмат хужжатлари турлари. Иш юритишнинг ташкил этилиши ва вазифаларини тушунтириш.</p> <p>2. Хизмат хужжатлари назорати, ҳисоботи ва улар билан ишлаш хусусиятлари, ҳарбий хизматчилар, ҳарбий қисм ва муассасалар ишчи-хизматчиларига хужжат бериш ва расмийлаштириш қоидаларини айтиб бериш</p>	
Таълим бериш усуллари	Ахборот маъруза, суҳбат	
Таълим бериш шакллари	Оммавий, жамоавий	
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, слайд, расмлар.	
Таълим бериш шароити	УТВ билан ишлашга мослаштирилган аудитория	
Манииторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жовоб	

1.2“Иш юритиш ва хизмат ёзишмалари.” амалий машғулотининг технологик харитаси .

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
Тайёргарлик босқичи	<p>1.Мавзу бўйича таълим мақсади ва кутилаётган натижалар шакилланади</p> <p>2.ўқув мақсадга мос ўқув топшириғини намойиш этилади (илова № 1)</p> <p>3.Гуруҳларда ишлаш учун ёзма йўриқнома ишлаб чиқилади (илова № 2)</p> <p>4. Эксперт гуруҳларини иш натижаларини баҳолаш мезонлари ишлаб чиқилади (илова № 3)</p>	Маълумотлар намоиш этилади.
Мавзуга кириш (15 дақиқа)	<p>1.1 Машғулотни визуал тақдимот ёрдамида слайдларда (жадвал ва плакатларда) Амалий иш режаси ва иш бўлимлари ва уларнинг тахсифлари бўйича маълумот берилади.</p> <p>1.2 Армияда иш юритишнинг асосий қоидалари. Хизмат хужжатлари турлари омилларига боғлиқ “Кластер” тузади. (илова № 4) ва улар асосида “Тоифалаш” жадвали тузилади (илова № 5)</p>	Маълумотлар диққат билан тингланади ва ўрганиб чиқилади.

Гурух ишларида ўзаро фаол иштирок этинг, берилган топшириқларга маъсулият билан ёндашинг.

Агар ёрдам керак бўлса, албатта мурожаат қилинг.

Агар сиздан ёрдам сўрашса, албатта ёрдам беринг.

Гурухлар фаолияти натижаларини баҳолашда ҳамма иштирок этиши шарт.

Аниқ тушунмоғимиз лозим:

-Бошқаларга ўргатиш орқали ўзимиз ўрганамиз

-Биз битта кемадамиз: ёки биргаликда сузиб чиқамиз ёки биргаликда чўкиб кетамиз.

Илова № 3 баҳолаш мезони

Мезонлар	Максимал балл	Гурухлар натижаларини баҳолаш				
		1	2	3	4	5
Ахборотни тўлиқлиги	1,0					
Ахборотни график шаклда ифода этилиши	0,6					
Гурухни фаоллиги	0,4					
Балларни максимал суммаси жами	2					

Илова № 5

Тарқатма материалнинг таъминий нусхаси ФСМУ технологияси

Ушбу технология тингловчиларни ўз фикрини химоя қилишга, эркин фикрлаш ва ўз фикрини бошқаларга ўтказишга, очиқ ҳолда бахслашишга, эгалланган билимларни таҳлил қилишга, қай даражада эгалланганликларини баҳолашга ҳамда тингловчиларни бахслашиш маданиятини ўргатади.

С	Фикрингиз баёнига бирон сабаб кўрсатинг
М	Кўрсатилган сабабни тушинтирувчи мисол келтиринг
У	Фикрингизни умумлаштиринг.

Назорат учун саволлар:

1. Армияда иш юрителининг асосий қоидалари. Хизмат хужжатлари турлари. Иш юрителининг ташкил этилиши ва вазифалари?
2. Хизмат хужжатлари назорати, ҳисоботи ва улар билан ишлаш хусусиятлари, ҳарбий хизматчилар, ҳарбий қисм ва муассасалар ишчи-хизматчиларига ҳужжат бериш ва расмийлаштириш қоидалари?